

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
t.a.v. Mevrouw drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum

21 november 2013

Betreft Toezichtstoets wetsvoorstel herziening ftk (reactie DNB)

Geachte mevrouw Klijnsma,

In uw brief van 4 november 2013 hebt u verzocht om een toezichttoets door De Nederlandsche Bank (hierna: DNB) op het wetsontwerp voor de Wet aanpassing financieel toetsingskader (ftk). Hierbij ontvangt u deze toezichttoets.

Vooraf wordt benadrukt dat DNB het wetsontwerp in zijn onderlinge samenhang heeft beoordeeld, op basis van de tekst voor het wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting die op 4 november zijn toegezonden. De hierna volgende opmerkingen zijn van toepassing op deze teksten. Ze gelden dus niet (noodzakelijkerwijs) indien het wetsvoorstel nog verandert en DNB is zich bewust dat dit niet ondenkbaar is. In geval er nog wijzigingen worden doorgevoerd in het wetsvoorstel voert DNB een aanvullende toezichttoets uit.

De criteria die DNB bij het opstellen van deze toets hanteert zijn de volgende:

- Een nieuw ftk draagt bij aan een duurzaam pensioenstelsel en bevordert daarmee de macro-economische stabiliteit,
- Het stelsel is transparant, zodat deelnemers en gepensioneerden weten waar zij aan toe zijn en een verwachtingenkloof wordt voorkomen,
- De verdeling van mee- en tegenvallers vindt evenwichtig over generaties plaats op basis van zo compleet mogelijke contracten,
- DNB beschikt over adequate toezichtinstrumenten om de financiële opzet van fondsen te beoordelen.

Hierna vindt u op basis van deze criteria een aantal opmerkingen die naar onze mening essentieel zijn voor een goede uitvoering van het toezicht door DNB. De opmerkingen zijn vooraleerst algemeen van aard, gevolgd door aandachtspunten bij de herstelplansystematiek, het beleggingsbeleid, de haalbaarheidstoets, de kostendekkende premie en de indexatieregel. Daarnaast bevat de bijlage enkele aandachtspunten van meer technische aard.

1. Algemeen

Een duurzaam pensioenstelsel is transparant. Deelnemers en gepensioneerden moeten weten waar zij aan toe zijn. Het wetsvoorstel bevat op dit punt een spanningsveld. Een doel van het wetsvoorstel is namelijk zowel meer uitkeringsstabiliteit als ook meer premiestabiliteit. Uitgangspunt daarbij is in het voorstel dat pensioenregelingen het karakter van een uitkeringsovereenkomst blijven houden. Beide doelstellingen zijn inherent tegenstrijdig: hoe stabiel de uitkeringen moeten zijn, des te minder stabiel kunnen de premies zijn, en andersom. Het wetsvoorstel moet daarom een balans vinden tussen stabiele uitkeringen en toereikende, stabiele premies. Het voorgestelde financieel toetsingskader legt, explicieter dan thans het geval is, risico's bij de deelnemers aan het pensioenfonds neer. Voor DNB is van belang dat pensioenfonds hierover volledig transparant zijn om te voorkomen dat er opnieuw een kloof ontstaat tussen gecreëerde verwachtingen en het pensioenresultaat.

Het is voor de houdbaarheid van pensioenregelingen van groot belang dat vooraf helder is voor alle belanghebbenden dat lusten en lasten evenwichtig worden gedeeld. Dit vereist dat pensioenfonds hun beleid "compleet" vastleggen door vooraf in detail hun financiële opzet te beschrijven. Inclusief de maatregelen in geval van een tekortsituatie, maar ook indien sprake is van een gunstige financiële positie. Deze compleetheid is ook van belang om de – evenwichtigheid van de – pensioenovereenkomst adequaat te beoordelen met de haalbaarheidstoets en om realistisch te communiceren naar deelnemers over de hoogte en het risico van hun pensioen. In verband hiermee bepleit DNB dat er nadere richtlijnen worden vastgesteld ten aanzien van het financieel crisisplan.

In een compleet pensioencontract is het belangrijk om te verbijzonderen naar schokken in de levensverwachting. In het consultatiewetsvoorstel was sprake van de invoering van een aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting, zowel ten aanzien van de reële ambitieovereenkomst als voor de uitkeringsovereenkomst. In het nu voorgelegde wetsvoorstel wordt dit aanpassingsmechanisme echter niet meer genoemd. DNB realiseert zich dat de schokken als gevolg van toename van de levensverwachting 'meelopen' in de herstelplansystematiek, waarin immers alle financiële schokken worden opgevangen. Desalniettemin is DNB er, in verband met de gewenste duidelijkheid, voorstander van als het wetsvoorstel expliciet ingaat op het aanpassingsmechanisme voor wijziging in de levensverwachting.

2. Herstelplansystematiek

Het is goed dat fondsen met de voorgestelde herstelplansystematiek beter in staat zijn financiële schokken gelijkmatig in de tijd te verwerken. Hiermee worden abrupte en hoge pensioenkortingen voorkomen, hetgeen bijdraagt aan de algehele economische stabiliteit. De voorgestelde systematiek houdt in dat fondsen bij een dekkingsgraad onder het vereiste eigen vermogen (VEV) in maximaal 10 jaar sturen naar dat VEV. Hierbij mag voor schokken die zich gedurende het herstelplan voordoen een nieuwe 10-jaarsperiode worden genomen. In deze 'dakplansystematiek' is voorts de zogenaamde 'maatregel Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)' opgenomen. Deze verplichting ziet toe op de situatie dat een fonds gedurende 5 opeenvolgende jaren onder het MVEV is gebleven. In dat geval is het fonds verplicht zodanige

2013/677697

onvoorwaardelijke kortingen in te boeken dat de beleidsdekkingsgraad direct op het MVEV uitkomt.

DNB onderschrijft het belang van een dergelijk mechanisme ter voorkoming van langdurige onderdekking. Langdurige onderdekking doet geen recht aan de belangen van jongere generaties en legt druk op de continuïteit van het stelsel. Uitgaande van een uitkeringsovereenkomst vindt DNB het daarom belangrijk dat de herstelplansystematiek inderdaad uitgaat van sturing naar een, op het risiconiveau van het fonds toegesneden, VEV. Alleen als een fonds over het VEV beschikt wordt immers de zekerheidsmaat (van 97,5%) waargemaakt, die kenmerkend is voor de uitkeringsovereenkomst. Bovendien is langdurige onderdekking strijdig met Europese regelgeving ter zake.

Hoewel de in het wetsvoorstel vervatte dakpansystematiek voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden, kleven er ook keerzijden aan:

- Het systeem is complex en daardoor lastig uit te voeren en uit te leggen. Bij toevoeging van nieuwe 'dakpannen' moeten verschillende kortingsafspraken tegelijk worden uitgevoerd met verschillende spreidingsperioden. Er kunnen tegelijkertijd onvoorwaardelijke naast voorwaardelijke kortingen gelden, alsmede gedeeltelijke indexaties.

- Acceptatie van het systeem kan onder druk komen. Aan de ene kant leiden forse tekorten er niet meteen toe dat concrete kortingsmaatregelen hoeven te worden genomen. Dit maakt fondsen kwetsbaar voor nieuwe financiële tegenvallers en vergroot de kans op langdurige tekorten. Aan de andere kant kan ook de situatie ontstaan waarbij kortingen moeten worden doorgevoerd terwijl de dekkingsgraad van een fonds zich (ruim) boven het minimaal vereist eigen vermogen bevindt of zelfs boven het vereist eigen vermogen. Dit komt noch de begrijpelijkheid van het systeem ten goede, noch de mate waarin belanghebbenden bereid zijn een korting te accepteren.

- De maatregel MVEV kijkt alleen naar het feitelijk niet optreden van voldoende herstel. De regel gaat immers pas in als blijkt dat tijdens de looptijd van het herstelplan het MVEV niet binnen 5 jaar is gehaald. Er hoeft, in situaties waarin het op voorhand duidelijk is dat het MVEV niet in 5 jaar wordt gehaald, dus niet al vooraf een adequaat beleid te worden ingezet.

Gelet op de hiervoor geschetste problemen van de voorgestelde systematiek adviseert DNB u om de herstelplansystematiek aan te passen. Doel daarvan is gericht op vereenvoudiging en het bewaken van het generatie-evenwicht door het beperken van langdurige onderdekking maar ook het in stand houden van geleidelijke aanpassingen. In bijlage 1 vindt u nog enkele overige opmerkingen met betrekking tot de herstelplansystematiek.

3. Beleggingsbeleid – prudent person principe

In het toezicht op het beleggingsbeleid van pensioenfondsen staat het prudent person beginsel centraal. Het gaat hierbij momenteel om open normen waarbij pensioenfondsen de ruimte en verantwoordelijkheid hebben om het beleggingsbeleid passend in te richten. Voor het toezicht door DNB is het belangrijk dat deze open normen nader worden ingevuld in lagere regelgeving.

2013/677697

Dit om meer duidelijkheid te geven aan de pensioensector en om de toezichthouder beter in de gelegenheid te stellen om in voorkomende gevallen efficiënt en effectief te werk te kunnen gaan. Het gaat hierbij om kwalitatieve uitgangspunten die de afgelopen jaren reeds zijn uitgedragen door DNB via sectorbrieven, waaronder het uitgangspunt dat fondsen hun (strategisch) beleggingsbeleid op onderdelen zelf concreet (kwantitatief) onderbouwen en invullen. En daarnaast om wettelijke kwantitatieve normen op 'comply or explain' basis voor enkele universele begrippen die voor elk type pensioenfonds relevant zijn. Het gaat daarmee feitelijk om een codificatie van de bestaande toezichtpraktijk. Een stevig en duidelijk kader voor prudent person bevordert dat pensioenfondsen het beleggingsbeleid en risicobeheer goed inrichten en compleet vastleggen. DNB steunt daarom het belang van de uitwerking, zoals aangekondigd in de memorie van toelichting, van het kader voor prudent person in lagere regelgeving.

4. Haalbaarheidstoets

Het doel van de haalbaarheidstoets is expliciet aandacht te geven aan verwachtingen over het pensioenresultaat en de risico's die daar bij gelden. Bovendien dient de haalbaarheidstoets inzicht te geven in de financiële opzet, inclusief het premiebeleid, het beleggingsbeleid en het aansprakenbeleid en de daarmee samenhangende ontwikkeling van de financiële positie op lange termijn. Belangrijk element is dat moet worden aangetoond dat het verwachte pensioenresultaat in voldoende mate aansluit bij de gewekte verwachtingen hierover. Daarnaast wordt getoetst of het pensioenresultaat op fondsniveau in bepaalde slecht-weer-scenario's niet te veel afwijkt van het te verwachten pensioenresultaat. Het is van belang dat deze maximaal toegestane bandbreedte zodanig wordt ingevuld dat deze recht doet aan een maatschappelijk aanvaarde minimale norm, die bij het uitvoeren van een uitkeringsovereenkomst mag worden verondersteld. De haalbaarheidstoets bewaakt de balans tussen de op dat moment van toepassing zijnde verwachte pensioenresultaat, de risicohouding en de onderliggende financiële opzet van het pensioenfonds.

DNB acht het van groot belang dat de haalbaarheidstoets een wezenlijke norm stelt als toezichtinstrument en dat de verschillende elementen van de haalbaarheidstoets helder worden uitgewerkt in lagere regelgeving. Onder meer is daarbij van belang dat het fonds in het kader van de haalbaarheidstoets inzichtelijk maakt hoe de belangen van generaties evenwichtig zijn meegewogen.

5. Kostendekkende premie

Het is belangrijk dat er aansluiting is tussen enerzijds de financiering en het beleggingsbeleid, en anderzijds het beoogde pensioen inclusief de vastgestelde risicohouding. Uitgangspunt van een uitkeringsovereenkomst - anders dan bij een premieovereenkomst - is immers dat de premie voldoende moet zijn om die belofte te kunnen waarmaken. Vanuit het oogpunt van macro-economische stabiliteit is een stabiele premie wenselijk. Hierbij moet dan wel een balans worden gevonden tussen stabiliteit en het voorkomen van eventueel (langdurig) te laag vastgestelde premies. In de evaluatie van het ftk in 2010 is geconstateerd dat pensioenfondsen onder het bestaande ftk de hoogte van de premie kunnen beperken door te rekenen met het verwachte rendement en tegelijkertijd een hoge mate van zekerheid voor de kunnen uitstralen deelnemers. Dit is geen evenwichtige combinatie. Door te anticiperen op onzekere rendementen worden structureel te lage premies geheven en dekkingsgraden uitgehold. Vanuit deze gedachte vindt DNB de keuze om het dempen van de premie op basis van verwacht overrendement te laten

2013/677697

vervallen verstandig. Er wordt op deze manier geen voorschot genomen op nog te halen, onzekere overrendementen. Bovendien kunnen behaalde overrendementen eerder gebruikt worden voor indexatie, in plaats van voor het financieren van de nominale toezegging. Fondsen blijven overigens de mogelijkheid houden de premie te stabiliseren door bij de vaststelling van de kostendekkende premie de rentetermijnstructuur maximaal 10 jaar te middelen.

6. Indexatieregel

DNB onderschrijft de gedachte dat een pensioenfonds bij de toekenning van indexatie duurzaamheid voorop moet stellen. Als algemeen uitgangspunt verplicht het wetsvoorstel daartoe een fonds om in enig jaar niet meer indexatie toe te kennen dan de indexatie die het op basis van het beschikbare eigen vermogen ook in de toekomst kan toekennen. Het beschikbare eigen vermogen is daarbij gedefinieerd als het meerdere boven het MVEV. De hoogte van de jaarlijkse indexatie wordt daarbij vastgesteld op basis van een discontering van de toekomstige indexatie op basis van de rendementsparameter voor zakelijke waarden. De contante waarde van alle toekomstige indexaties is op die manier gelijk aan het beschikbare eigen vermogen. Dit heeft als voordeel dat er daarmee geen prikkel is om het indexatiepotentieel op papier te vergroten door meer beleggingsrisico te nemen. Niettemin constateert DNB ook dat met de rendementsparameter voor zakelijke waarden wordt gekozen voor de minst prudente rendementskeuze. Dit vergroot de kans op tegenvallers. Het betekent ook dat in de verdeling van het beschikbare vermogen over de deelnemers wordt aangenomen dat het (in de praktijk onzekere) rendement op zakelijke waarden met zekerheid wordt gerealiseerd. Dit is niet vanzelfsprekend generatieneutraal en stelt hoge eisen aan de transparantie over het gevoerde beleid van fondsen aan de belanghebbenden.

8. Afsluiting

DNB blijft ook graag in de toekomst een constructieve bijdrage leveren aan het nieuwe ftk. Door middel van het wetsvoorstel wordt het toezichtinstrumentarium van DNB uitgebreid met onder meer een nieuwe herstelplansystematiek, aanpassing van de eisen met betrekking tot het vereist eigen vermogen (VEV), de invoering van de haalbaarheidstoets en de nadere invulling van het prudent person beginsel. De uitbreiding van dit instrumentarium krijgt zijn feitelijke beslag in lagere regelgeving. Uiteraard is die nadere invulling waar het de uitvoerbaarheid betreft voor DNB van cruciaal belang: we willen dan ook de noodzaak benadrukken om DNB daarbij net als voorheen nauw te blijven betrekken.

Mocht het gestelde in deze brief en/of de bijlagen aanleiding geven tot nadere vragen, dan zijn wij gaarne bereid een toelichting te geven.

Hoogachtend,

met vriendelijke groet,

2013/677697

Bijlage bij de toezichttoets: technische aandachtspunten

Deze bijlage bevat een aantal aandachtspunten van technische en/of praktische aard:

- a) Complexiteit van de dakpansystematiek,
- b) Mogelijkheid om maatregelen 'ten minste evenredig in de tijd' door te voeren,
- c) De evaluatie van herstelplannen vindt bij voorkeur per 31 december moeten plaats,
- d) Het overgangsrecht met betrekking tot bestaande herstelplannen moet sluitend zijn,
- e) Beleid direct na ontstaan van tekort,
- f) Meevallers aanwenden voor verminderen van kortingen,
- g) Sturing naar het VEV eenduidig definiëren,
- h) De systematiek van de beleidsdekkingsgraad,
- i) Governance en nadere duiding risicohouding,
- j) Tegenstrijdigheid in termijnen bij grensoverschrijdende Nederlandse pensioenfondsen.

Hierna volgt een toelichting bij deze aandachtspunten.

a) Complexiteit van de dakpansystematiek

In de praktijk leidt de dakpansystematiek in combinatie met de maatregel MVEV tot een complexe stapeling van maatregelen. Stel een fonds heeft na een negatieve schok een dekkingsgraad van ver onder de 100 procent. Er worden 10 voorwaardelijke kortingen aangekondigd (maar nog niet doorgevoerd) om de dekkingsgraad in 10 jaar naar het VEV te brengen. In de jaren die volgen kunnen actualisaties aan de orde zijn van het herstelplan, namelijk indien zich nieuwe schokken hebben voorgedaan, waarin ook weer voorwaardelijke kortingen zijn opgenomen. Indien het fonds na 5 jaar het MVEV niet heeft bereikt worden de eerder aangekondigde voorwaardelijke kortingen onvoorwaardelijk gemaakt. Deze onvoorwaardelijke kortingen gelden voor de resterende duur van het herstelplan, c.q. de actualisaties daarvan (en kunnen dus al maximaal 5 verschillende spreidingsperiodes omvatten). Als dat echter niet voldoende is om op het MVEV uit te komen, moeten daarnaast nog aanvullende onvoorwaardelijke kortingen worden toegepast. Deze aanvullende kortingen mogen over een periode van maximaal 10 jaar worden gespreid. Er zijn nu zes reeksen van kortingen die elkaar de eerst komende 5 jaar overlappen. Als het fonds in jaar 6 weer een nieuwe (forse) tegenvaller heeft dan zal het nieuwe voorwaardelijke kortingen moeten aankondigen voor de komende 10 jaar. Er zijn nu 7 reeksen van kortingen die elkaar de eerstkomende 4 jaar overlappen. In het meest extreme geval leidt dit tot 10 verschillende spreidingstermijnen om de dekkingsgraad op het MVEV te brengen. Tegelijkertijd blijven ook de (geactualiseerde) herstelplannen doorlopen. Als er nominale kortingen in die herstelplannen staan, zullen die ook blijven gelden als de dekkingsgraad in één keer op het MVEV is gebracht. Die kortingen komen bovenop de kortingen die voor de komende jaren nog gespreid worden doorgevoerd vanwege de geschetste systematiek.

b) Mogelijkheid om maatregelen 'ten minste evenredig in de tijd' door te voeren

Het voorontwerp geeft aan dat de maatregelen in het herstelplan 'evenredig in de tijd' moeten worden doorgevoerd. DNB onderschrijft het uitgangspunt dat maatregelen gespreid moeten worden over de looptijd van het herstelplan, en dus niet aan het eind van het herstelplan kunnen worden geconcentreerd. Het omgekeerde is wel denkbaar en wenselijk. Bijvoorbeeld dat een

2013/677697

fonds het zwaartepunt van herstelmaatregelen in de eerste jaren legt zodat de periode van dekkingstekort zo kort mogelijk is. Overigens blijkt uit de voorbeelden in de memorie van toelichting dat in situaties waarbij de actualisatie van een herstelplan leidt tot het toepassen van aanvullende maatregelen, feitelijk reeds sprake is van 'tenminste evenredig doorvoeren van maatregelen'.

c) De evaluatie van herstelplannen vind bij voorkeur per 31 december plaats

Uitvoeringstechnisch gezien is het voor DNB wenselijk om de evaluaties van herstelplannen standaard te doen plaatsvinden per kalenderjaareinde. Dit heeft verschillende voordelen. Zo zijn de cijfers per 31 december gecertificeerd door de accountant. Een ander voordeel is dat één en dezelfde evaluatiedatum voor alle fondsen het eenvoudiger maakt fondsen te vergelijken, en overzichtscijfers van alle fondsen te produceren. Er zijn meerdere manieren om de evaluatie voor alle fondsen per kalenderjaareinde te laten plaatsvinden. De meest voor de hand liggende is wellicht om de ingangsdatum van herstelplannen wettelijk vast te leggen op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het tekort ontstaat en de jaarlijkse evaluaties te koppelen aan de ingangsdatum van het herstelplan. De wet moet daarbij bepalen dat een fonds gedurende de periode tussen het ontstaan van het tekort en de ingangsdatum van het herstelplan handelt conform het financieel crisisplan. In dit licht is het verder wenselijk om te verhelderen dat mee- en tegenvallers tijdens de looptijd van het herstelplan pas consequenties krijgen als gevolg van de jaarlijkse actualisatie.

d) Het overgangsrecht met betrekking tot bestaande herstelplannen moet sluitend zijn

In het overgangsrecht van het voorontwerp is bepaald dat lopende herstelplannen vervallen. Fondsen die op de inwerkingtredingsdatum van het nieuwe FTK in tekort zijn, moeten een herstelplan indienen, dat maximaal 6 maanden daarna in werking treedt. Gedurende het eerste half jaar dat het nieuwe FTK in werking is, zouden deze fondsen derhalve wel een tekort, maar géén herstelplan hebben. Dit is een ongewenste situatie, met name omdat dan de regel niet meer zou gelden dat een fonds zijn risicoprofiel niet mag vergroten. Opgemerkt zij, dat dit probleem opgelost kan worden door (voor de fondsen die bij inwerkingtreding van het wetsvoorstel direct een tekort hebben) de ingangsdatum van het (nieuwe) herstelplan te laten samenvallen met de invoeringsdatum van het wetsvoorstel.

e) Beleid direct na ontstaan van tekort

Fondsen moeten verplicht worden een adequaat beleid te voeren vanaf het moment van het ontstaan van een tekort. Fondsen moeten een tekort onverwijld melden aan DNB. Voor het schrijven van het herstelplan hebben zij 3 maanden de tijd, en het fonds moet onverwijld overeenkomstig dit plan handelen. Wat in het voorontwerp ontbreekt is een regeling voor de eerste 3 maanden van het tekort: het ligt in de rede te bepalen dat fondsen vanaf de datum van ontstaan van het tekort geen herstelvertragende maatregelen mogen nemen, en dat zij vanaf het ontstaan van het tekort gehouden zijn om de maatregelen die zij in het financieel crisisplan hebben opgenomen uit te voeren.

f) Meevallers aanwenden voor verminderen van kortingen

Bij een evaluatie kan blijken dat sprake is van een meevaller (de beleidsdekkingsgraad ligt hoger dan gepland in het herstelplan). Indien deze meevaller niet van een zodanige omvang is dat het

2013/677697

herstelplan kan worden gestopt, zal die meevaller - aldus de memorie van toelichting - ingezet kunnen worden om de ingeplande maatregelen te versoepelen. Dit is als een bevoegdheid van het fonds geformuleerd. Daarbij moet evenwel worden gewezen op het feit dat als de ingeplande maatregelen kortingen behelzen, de meevaller aangewend móet worden voor versoepeling: korten is - zoals in artikel 134 is bepaald - immers ultimum remedium.

In de memorie van toelichting wordt verder niet duidelijk aangegeven dat alléén als gevolg van de jaarlijkse evaluatie de maatregelen in het herstelplan kunnen worden bijgesteld (dakpan erbij, of versoepeling van ingeplande maatregelen). De tussentijdse maandelijkse vaststelling van de dekkingsgraad leidt dus niet tot een bijstelling. Het verdient aanbeveling de memorie van toelichting op dit punt te verduidelijken.

g) Sturing naar het VEV eenduidig definiëren

Dit wordt in het nieuwe FTK veel belangrijker, doordat het een relevante factor wordt voor de vraag of - en zo ja hoeveel - er gekort moet worden. In de praktijk is gebleken dat de definitie van het VEV niet helemaal eenduidig is. Het is daarom nuttig als dit begrip in de (lagere) regelgeving nader wordt gedefinieerd.

h) De systematiek van de beleidsdekkingsgraad

Het is goed dat fondsen hun beleid onder het nieuwe FTK niet meer baseren op dagkoersen. Het wetsontwerp bepaalt dat fondsen gaan sturen op de beleidsdekkingsgraad, dat wil zeggen de gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het wetsontwerp kondigt nadere regels aan over dit onderwerp. Dit biedt de mogelijkheid om praktische oplossingen te vinden voor uitvoeringstechnische vragen die de beleidsdekkingsgraad oproept. Een aandachtspunt in dit verband is de maatregel MVEV (artikel 140) op grond waarvan het fonds in één keer op een beleidsdekkingsgraad moet uitkomen die op het MVEV ligt. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat de beleidsdekkingsgraad met enige vertraging de actuele maandelijkse dekkingsgraden volgt.

i) Governance en nadere duiding risicohouding

De WVBP heeft een wijziging gebracht in de governance rond de vaststelling van het beleggingsbeleid. In de nieuwe situatie stelt het fondsbestuur in overleg met de organen vooraf de beleidsuitgangspunten vast, waaronder de risicohouding, waaraan onder meer het financiële beleid zal worden getoetst (door het fondsbestuur). De "risicohouding van het fonds" is dus een nieuw begrip dat een centrale rol zal gaan spelen bij de vaststelling van het (strategische) beleggingsbeleid en overigens ook de beoordeling van de haalbaarheidstoets. Het is voor het toezicht van belang dat een nadere duiding wordt gegeven van de begrippen in artikel 102a lid 1 van de Pensioenwet zoals "risicohouding". Terzijde merkt DNB op dat in de Pensioenwet een plicht voor fondsen ontbreekt om incidenten te melden. In het huidige tijdsgewricht is een dergelijke plicht belangrijk om misstanden vroegtijdig te signaleren.

j) Tegenstrijdigheid in termijnen bij grensoverschrijdende Nederlandse pensioenfondsen

In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 140 lid 3 wordt over een termijn van één jaar gesproken, terwijl dit volgens de tekst van het betreffende artikellid twee jaar moet zijn. Overigens is de verhouding met de termijn van artikel 138 lid 4 niet duidelijk.

2013/677697